

ЗАКАРПАТСЬКА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ

Кафедра рисунку

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчальної
роботи

А. М. Бокшан

“ 28 ” серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Рисунок

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань **02 Культура і мистецтво**

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність **023 образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація**

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Дизайн середовища»

Факультет Образотворчого мистецтва

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма з Рисунку для студентів за спеціальністю: 022 Дизайн, Дизайн інтер'єру, дизайн середовища "27" серпня 2020 р. – 10 с.

ОПП «Дизайн середовища»

Розробник: **Беринець В. В.** викладач

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри Рисунку.

Протокол від "27" серпня 2020 року №

Завідувач кафедри Ковач А.М.

_____ (Ковач А.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів - 4,5	<u>Галузь знань</u> 02 культура і мистецтво (шифр і назва)	Нормативна (за вибором) Денна
	<u>Спеціальність</u> 022 Дизайн	
Модулів - 1	<u>ОПП</u> «Дизайн середовища»	Рік підготовки:
Змістових модулів - 2		II
		Семестр
Загальна кількість годин – 135 год.		3-й, 4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год.	<u>Освітній рівень</u> бакалавр	Лекції
		10 год.
		Практичні
		114 год.
		Самостійна робота
		11
	Індивідуальні завдання:	
	30	
	Вид контролю:	
	Диференційований залік у 3 семестрі; екзаменаційний перегляд у 4 семестрі.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

Розвиток творчого підходу до створення художнього образу засобами академічного рисунка.

Розвиток конструктивно-аналітичного мислення, зосередження на суттєвому, головному.

Вивчення способів відтворення форми, її площинно-конструктивних закономірностей.

Розвиток конструктивно-аналітичного мислення.

Сприяння набуттю і вдосконаленню професійного виконавського рівня студента, зокрема у розвитку його відчуття пропорцій, тону, ритму, необхідних при зображенні предметів

Завдання:

- Оволодіння практичними навиками виконання академічного рисунку.
- Побудова зображуваного об'єкта за допомогою лінійної перспективи.
- Виконання серії практичних завдань, що передбачають поступове ускладнення форми, композиції, від гіпсових моделей до безпосередньо живої натури.
- Вивчення методики ведення дисципліни, готуючись до можливої викладацької роботи.
- Формування гостроти сприйняття і відтворення об'ємних форм, пропорцій, ритму.
- Вивчення методики ведення дисципліни, готуючись до можливої викладацької роботи.
- Визначення пропорційних співвідношень між об'єктами та їх частинами.
- Розуміння композиційних закономірностей та культури рисунка.
- Окрім практичних та теоретичних занять збагачення професійних знань відвідуванням у позаурочний час музеїв, галерей, лекцій, симпозіумів, пленерів, вернісажів та інших культурно-мистецьких заходів, що сприяють зростанню професійних знань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- теоретичні підходи до рисунку і місце останнього в системі художньої творчості;
- особливості роботи різними графічними засобами;
- фізичні та фізіологічні принципи, тонального сприйняття форми та ритму;
- закони композиції та перспективи;
- поетапність ведення рисунку;
- закони побудови композиції.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **вміти:**

- а) переконливо і анатомічно вірно моделювати голову;
- б) використовувати тональні співвідношення та засоби лінії;
- в) виконувати з натури тональні і лінійно-конструктивні зображення;
- г) аналізувати форми, пропорції і конструкцію зображуваного;
- д) вміти вести аналітичний відбір для максимальної художньої виразності;
- е) зосереджувати акценти на головних місцях композиції і списувати другорядні.

3. Програма навчальної дисципліни

І семестр.

Змістовний модуль 3. Вивчення принципів побудови та формотворення в образотворчому мистецтві на основі античної голови.

Тема 1. Лінійно-конструктивний рисунок черепа людини в 3 положеннях.

Коротка характеристика постановки: Гіпсова модель черепа в верхньо-боковому освітленні.

Мета завдання: Визначення пропорційних співвідношень, конструктивних закономірностей та етапів побудови людського черепа,

Послідовність роботи:

1. Компонування.
2. Вимірювання пропорцій, визначення основних мас і точок опору.
3. Конструктивна побудова.
4. Відтворення простору за рахунок контрастності ліній.
5. Легке моделювання власних, падаючих тіней.
6. Узагальнення та завершення роботи.

Техніка виконання – рисунок олівцем. Матеріал – олівець, гумка, папір.

Тема 2. Лінійно-конструктивна побудова частин гіпсової голови (око, ніс, вухо, губи).

Коротка характеристика постановки: Гіпсові моделі частин голови Давида Мікелянджело в верхньо-боковому освітленні.

Мета завдання: детальне вивчення побудови частин голови, вміння відтворення складних форм засобами рисунку.

Послідовність роботи:

1. Компонування.
2. Вимірювання пропорцій, визначення основних мас і точок опору .
3. Конструктивна побудова.
4. Відтворення простору за рахунок різної степені контрастності ліній.
5. Легке моделювання власних, падаючих тіней і півтіней.
6. Узагальнення та завершення роботи.

Техніка виконання – рисунок олівцем. Матеріал – олівець, гумка, папір.

Тема 3. Творче вирішення аудиторних постановок(череп, частини гіпсової голови).

Коротка характеристика завдань: Блок з чотирьох композицій, які трактуватимуть аудиторні завдання творчо, вирішених графічними засобами.

Мета завдання: Вивчення різноманітних технічних, формалістичних, стилістичних прийомів і технік в трактовці конструктивного і образного бачення.

Послідовність роботи:

1. Розробка ескізів.
2. Консультація, затвердження і виконання ескізів у вибраному матеріалі.
3. Перенесення рисунку на формат.
4. Виконання у матеріалі.

Техніка виконання – рисунок графічними матеріалами. Матеріал – олівець, гумка, папір, лінери, маркери, вугілля, сангіна, туш, перо, пензлик.

Тема 4. (ЕЗ) Тональний рисунок гіпсової голови (екорше).

Коротка характеристика постановки: Гіпсова модель голови екорше Гудона у верхньо-боковому освітленні.

Мета завдання: Вивчення та зображення м'язів, сухожиль голови.

Послідовність роботи:

1. Компонування.
2. Вимірювання пропорцій, визначення основних мас і точок опору.
3. Конструктивна побудова.
4. Поступове моделювання об'ємів за рахунок тіней і півтіней.
5. Узагальнення та завершення роботи.

Техніка виконання – рисунок олівцем. Матеріал – олівець, гумка, папір.

II семестр.

Змістовний модуль 4. Рисунок голови людини (натура).

Тема 5. Рисунок «рубаної» голови.

Коротка характеристика постановки: Гіпсова модель рубаної голови у верхньо-боковому освітленні.

Мета завдання: Побудова, передача об'єму, тональне вирішення.

Послідовність роботи:

1. Компонування.
2. Вимірювання пропорцій, визначення основних мас і точок опору.
3. Конструктивна побудова.
4. Поступове моделювання об'ємів за рахунок тіней і півтіней.
5. Узагальнення та завершення роботи.

Техніка виконання – рисунок олівцем. Матеріал – олівець, гумка, папір.

Тема 6. Рисунок гіпсової класичної голови (Венера, Афродіта, Антиной) в умовах бокового освітлення.

Коротка характеристика постановки: Гіпсова модель античної голови у верхньо-боковому освітленні.

Мета завдання: Побудова, передача об'єму, тональне вирішення.

Послідовність роботи:

1. Компонування.
2. Вимірювання пропорцій, визначення основних мас і точок опору.
3. Конструктивна побудова.
4. Поступове моделювання об'ємів за рахунок тіней і півтіней.
5. Узагальнення та завершення роботи.

Техніка виконання – рисунок олівцем. Матеріал – олівець, гумка, папір.

Тема 7. Творче вирішення аудиторних постановок(рубана голова, гіпсова голова).

Коротка характеристика завдань: Блок з чотирьох композицій, які трактуватимуть аудиторні завдання творчо, вирішених графічними засобами.

Мета завдання: Вивчення різноманітних технічних, формалістичних, стилістичних прийомів і технік в трактовці конструктивного і образного бачення.

Послідовність роботи:

1. Розробка ескізів.
2. Консультація, затвердження і виконання ескізів у вибраному матеріалі.
3. Перенесення рисунку на формат.
4. Виконання у матеріалі.

Техніка виконання – рисунок графічними матеріалами. Матеріал – олівець, гумка, папір, лінери, маркери, вугілля, сангіна, туш, перо, пензлик.

Тема 8. (ЕЗ) Рисунок голови натурщика в двох положеннях.

Коротка характеристика постановки: Жива натура з виразними рисами обличчя у верхньо-боковому освітленні.

Мета завдання: Лінійно-конструктивна побудова.

Послідовність роботи:

1. Компонування.
2. Вимірювання пропорцій, визначення основних мас і точок опору.
3. Конструктивна побудова.
4. Легке ідтворення загальних світло-тіньових співвідношень.
5. Поступове посилення контрасту ліній переднього плану.
6. Опрацювання деталей.
7. Узагальнення.

Техніка виконання – рисунок олівцем. Матеріал – олівець, гумка, папір.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 2. Модуль 3 Вивчення принципів побудови та формотворення в образотворчому мистецтві на основі античної голови.												
Тема 1. Лінійно-конструктивний рисунок черепа людини в 3 положеннях.	16	1	15	-			-	-	-	-	-	-
Тема 2. Лінійно-конструктивна побудова частин гіпсової голови (око, ніс, вухо, губи).	16	1	15	-			-	-	-	-	-	-
Тема 3. Творче вирішення аудиторних постановок(череп, частини гіпсової голови).	14	1	13	-			-	-	-	-	-	-
Тема 4.(ЕЗ) Тональний рисунок гіпсової голови (екорше).	16	2	14	-			-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	67			-			-	-	-	-	-	-

Змістовий модуль 2. Модуль 3 Рисунок голови людини (натура).												
Тема 5. Рисунок «рубаної» голови.	16	1	15	-			-	-	-	-	-	-
Тема 6. Рисунок гіпсової класичної голови (Венера, Афродіта, Антиной) в умовах бокового освітлення.	16	1	15	-			-	-	-	-	-	-
Тема 7. Творче вирішення аудиторних постановок(рубана голова, гіпсова голова).	14	1	13	-			-	-	-	--	-	-
Тема 8. Рисунок голови натурщика в двох положеннях.	16	2	12	-			-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	62	5	57	-			-	-	-	-	-	-
Усього годин	135	10	114	-		11	-	-	-	-	-	-

5. Теми практичних занять

N з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Лінійно-конструктивний рисунок черепа людини в 3 положеннях.	16

2	Тема 2. Лінійно-конструктивна побудова частин гіпсової голови (око, ніс, вухо, губи).	16
3	Тема 3. Творче вирішення аудиторних постановок(череп, частини гіпсової голови).	14
4	Тема 4.(ЕЗ) Тональний рисунок гіпсової голови (екорше).	16
5	Тема 5. Рисунок «рубаної» голови.	16
6	Тема 6. Рисунок гіпсової класичної голови (Венера, Афродіта, Антиной) в умовах бокового освітлення.	16
7	Тема 7. Творче вирішення аудиторних постановок(рубана голова, гіпсова голова).	14
8	Тема 8. Рисунок голови натурщика в двох положеннях.	16

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Замальовки побутових предметів, квітів, архітектурних деталей, інтер'єрів. Завдання: вміння аналізувати і відтворювати пропорції, будову предметів з легкою передачею світло-тіні. Формат: А3-А2. Засоби: графітний олівець, м'які матеріали, ризинка.	28
2	Замальовки портретів, . Завдання: Конструктивна побудова, відтворення об'єму. Формат: А3-А2. Засоби: графітний олівець, вугілля, сангіна, ризинка.	28

8. Методи навчання: переважаюча практична робота на відпрацювання навиків роботи з лінією та тоном. Основним засобом є робота над постановками, що сприяють вивченню основних законів побудови тональної композиції, і які ускладнюються у відповідності до методики навчання рисунку.

9. Методи контролю: поточні та підсумкові перегляди та систематичні індивідуальні консультації викладача.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Екзаменаційний перегляд

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Змістовий модуль N 1			Змістовий модуль N 2			
T1	T2	T3	ІНДЗ	Підсумковий контроль		100
15	15	20	20	30		

Підсумковий екзаменаційний перегляд

Поточне тестування та самостійна робота				Підсумковий екзамен	Сума
Змістовий модуль 1			ІНДЗ		
T1	T2		20	30	100
20	30				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>За шкалою ECTS</i>	<i>За шкалою навчального закладу (як приклад)</i>	<i>Традиційна оцінка за національною шкалою (чотирибальна система)</i>	<i>Залік/Екзамен</i>
<i>A</i>	<i>90 - 100</i>	<i>ВІДМІННО</i>	<i>Зараховано</i>
<i>B</i>	<i>82 – 89</i>	<i>ДОБРЕ</i>	
<i>C</i>	<i>74 – 81</i>		
<i>D</i>	<i>64 – 73</i>		

<i>E</i>	<i>60 – 63</i>	<i>ЗАДОВІЛЬНО</i>	
<i>FX</i>	<i>35 – 59</i>	<i>НЕЗАДОВІЛЬНО</i>	<i>Не зараховано</i>
<i>F</i>	<i>1 - 34</i>		

13. Рекомендована література

Базова

1. Аксьонов Ю., Левидова М. Цвет и линия. – М.: Советский художник, 1976.
2. Бесчанов Н.П., Кулаков В.Я. Живопись. – М.: Владос, 2004.
3. Бучинський С.Л. Основи грамоти з образотворчого мистецтва. – К.: Радянська школа, 1981.
4. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. – Київ: Вища школа, 2002.
5. Кулебакин Г.И. Рисунок и основы композиции.
6. Школа изобразительного искусства. – М.: Изобразительное искусство, 1989.
7. Барщ А. Рисунок в средней художественной школе. – Москва. 1963.

Допоміжна

8. Гребенюк Г.Є. Основи композиції та рисунок. – К.: Техніка, 1997.
9. Каган М. Морфология искусства. — Ленинград. 1972
10. Ковальов Ф.В. Золотое сечение в живописи. — К.: 1989
11. Киплик Д. И. Техника живописи. – Москва. 2011 .